

Straż Polska

Dziennik polityczny i społeczny.

Redakcja i administracja ul. Przejazd № 8, skrzynka pocztowa 132.

CENY PRENUMERATY:

W Łodzi z odnośnieniem do domu miesięcznie mk. 5,50
kwartalnie „ 16,50

Cena pojedynczego numeru 25 fenigów.

Administracja otwarta od godz. 7 rano do 7 wieczór, w niedzielę i święta od 7 do 10 rano. Redakcja czynna od godz. 5 do 10 wiecz. codziennie.
Redaktor przyjmuje od 4 do 6.

OGŁOSZENIA: Nadesłane przed tekstem i w tekście wiersz 2 mk. Nekrologia — 1 mk. Reklamny po teksle (4 szp.) — 1 mk. Zwyczajne (6 szp.) — 60 fen. Drobne ogłoszenia po 10 fen. za wyraz. Każde ogłoszenie najpóźniej 1 mk.

Teatr Polski Czwartek 17, piątek 18 i sobota 19 IV przedstawienia zawieszono
Cegielniana 63,
pod dyktando: Fr. Rychniewskiego.

Niedziela, 20 kwietnia o g. 8 po cenach popularn.
„Biedna dziewczyna“ Wodewil w 6 obrazach
Wieczorem o g. 7.30 „Oj mężczyźni, mężczyźni“
Krotochwila w 4 akt. K. Zaleskiego

Poniedziałek 21 IV po poł. o g. 3 po cenach popularn.
„Orie“ Dramat w 6 aktach
E. Rostanda.
Wieczorem o g. 7.30
„Robert i Bertrand“ Wodewil w 3 akt. G. Leroux

Budżet Państwa

od 1 stycznia do 30 czerwca 1919 r.

Warszawa, 16 kwietnia. (PAT). — Projekt ustawy skarbowej wraz z preli-minarzem budżetowym za czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1919 roku, na podstawie uchwały rady ministrów z 27 marca 1919 roku złożony do łaski marszałkowskiej i oddany pod obrady komisji skarbowo budżetowej, bieżącej w 20 części zawiera następujące zestawienie wydatków państwowych na terenie byłego Królestwa Kongresowego łącznie z wydatkami spowodowanymi operacjami wojennymi.

Wydatki:		Dochody: (jako pokrycie wydatków)	
1) Sejm ustawodawczy	mk. 7,112,947	—	—
2) Kancelaria cywilna Naczelnika Państwa	558,935	—	—
3) Prezydent rady ministrów	12,064,050	—	12,430
4) Najwyższa Izba kontroli państwowej	729,800	—	—
5) Ministerstwo spraw zagranic.	12,610,230	—	—
6) Ministerstwo spraw wojskow.	1,284,847,914	—	750,000
7) Ministerstwo spraw wewnętrznych	115,275,721	—	33,739,979
8) Ministerstwo skarbu	86,039,010	—	277,440,850
9) Ministerstwo sprawiedliwości	31,465,214	—	2,544,500
10) Ministerstwo przemysłu i handlu	9,176,300	—	567,430
11) Ministerstwo kolei	342,700,900	—	182,330,000
12) Ministerstwo rolnictwa i dóbr państwowych	65,332,356	—	36,977,970
13) Ministerstwo wyznań i oświecenia publicznego	52,033,093	—	1,195,805
14) Ministerstwo poczt i telegrafów	34,829,700	—	12,500,000
15) Ministerstwo aprowizacji	324,033,884	—	—
16) Ministerstwo zdrowia publicznego	25,046,059	—	5,515,889
17) Ministerstwo sztuki i kultury	1,400,000	—	—
18) Ministerstwo robót publicznych	119,341,470	—	9,786,000
19) Ministerstwo ochrony pracy i opieki społecznej	67,981,930	—	—
20) Główny urząd likwidacyjny	1,000,000	—	—
	2,593,584,563		563,360,853

Celem pokrycia niedoboru wynoszącego 2,030,223,713 marek projekt ustawy skarbowej upoważnia ministra skarbu do operacji kredytowej.

Prasa francuska o Gdańsku.

Warszawa 16 kwietnia (PAT). Z Paryża donoszą:

Omawiając sprawę umowy w Spaas, La Democratie Nouvelle nazywa postanowienie komisji w sprawie Gdańska niezadowolonym i przynajmniej niepełnym. Przez to rozwiązanie wyrażamy jakoby prowizoryczną wątpliwość. Mamy prawo do tego co uczynić przeszkodziły nam wytkany nieprzyjacielskie. To też Polacy za niezadowolony, jest rzeczą bardzo naturalną.

Dalej pisze ten dziennik, że propaganda niemiecka nie traciła czasu i głęboko wryła w niektórych mózgach niebezpiecznie złudną ideę, że trzeba oszczędzać Niemcy aby zmniejszyć niebezpieczeństwo bolszewickie.

W artykule wstępnym „Journal de Debat“ pod tytułem „Rozbrojenie Niemiec“ August Gauvain również ostro krytykuje umowę w Spaas. Powiada on: Indywidualnie każdy z czterech sądzi, że chce rozbroić Niemcy i uczynić je niebezpiecznymi do powtórzenia ofensywy przeciwko któremuś z sąsiadów. Ale razem 4-ej tworzą takie decyzje, których nieunik-

nyym skutkiem będzie to, że Niemcy unikną kontroli swoich zwycięzców i stopniowo zajmą swoją dawną pozycję.

Dalej pisze autor. Teraz jest pora, żeby się zabezpieczyć nie tylko przed powrotem napaści, ale też przed niedotrzymaniem słowa. Tylko warjaci mogą wierzyć słowu Niemców. Jeśli nasi augurowie sądzą, że ich ustępstwa wobec wroga wzmacniają ich wpływy na klasy robotnicze, to się bardzo mylą. Robotnicy wszystkich krajów szczególnie pobitych pragną, aby pokój był zabezpieczony poważnie i wiedzą, że w tym celu trzeba unieszkodliwić Niemców. Oni nie przebaczą tym mężom stanu, którzyby pozwolili zwyciężonym stopniowo dojść do swojej pozycji z powrotem.

Należy również wzmocnić narody zmartwychwstałe przeznaczone do wytworzenia nieprzewidywanej barjery wobec germanizmu.

Gdańsk ukradziono Polakom. Gdańsk bez którego Polska nie może się obejść pod groźbą śmierci, musi napowrót stać się polskim. Niema takich względów, któreby można przeciwstawić temu pogładowi. Wszyscy eksperci zgadzają się na to. Niepodobna sobie wyobrazić, żeby 4 jeszcze się wahałi.

Walki o ziemię polską. Wielkie zwycięstwo pod Lwowem.

Warszawa, 16 kwietnia (PAT)

Front Galicyjski:

Waleczna załoga Lwowa pod dowództwem gen. Jędrzejewskiego, będąc od szeregu dni pod silnym ogniem artylerji nieprzyjacielskiej nie tylko wytrwała na swoich pozycjach, ale zahartowana w walkach o gród polski uderzyła dn. 15 o bm. rano na silne pozycje nieprzyjacielskie pod Czartowską Skalą.

Zaskoczony brawurowym atakiem naszej piechoty opuścił nieprzyjaciel Czartowską Skalę i wsie okoliczne, pozostawiając w naszych rękach bogate magazyny amunicji i prowiantów.

Zagrane powodzeniem bohaterkie nasze oddziały odpierają wszystkie kontrataki nieprzyjaciela, który ściągawszy liczne rezerwy stara się odzyskać utracone pozycje. Silne walki trwają dalej.

Zdobyto dotychczas jedno działo, 12 karabinów maszynowych i wzięto 128 jeńców w tym 3 oficerów.

W akcji tej szczególnie odznaczył się baon 5 pułku piechoty legionów pod dowództwem kapitana Bleszyńskiego, strzelcy lwowscy oraz część 4 pułku piechoty legionów.

Przyczynili się do ogólnego powodzenia nasi lotnicy, którzy obrzucali bombami nadchodzące posiłki i stacje kolejowe na bliskich tyłach nieprzyjaciela. Na innych odcinkach frontu spokój.

Front woiłyński:

Starc bojowych nie było.

Front Uleńsko-białoruski:

Na odcinku zaniemeńskim i za Szczarą energiczna obustronna działalność wywiadowcza.

Wz. szefa sztabu generalnego pułk. Haller.

Poznań 16 kwietnia. (PAT).

Front północny:

Pod Tarkowem nieprzyjaciel ponownie strzelał nabojami dum dum. Mamy jed-

nego zabitego. Pod Broniewem i Budziakami odparto patrole niemieckie. Po silnym przygotowaniu artyleryjskim nieprzyjaciel wieczorem uderzył na Władysławów. Atak odparto. Podczas ataku artylerja niemiecka strzelała pociskami gazowymi na pozycje nasze pod Rudą i Florentynowem padło także kilka min.

O północy artylerja niemiecka ostrzeliwała Szkocję. Droga pod Jeleniem nieprzyjaciel popołudniu i wieczorem obrzucał minami nie wyrządzając atoli szkody. Pod Wałkowicami odpędzono patrol niemiecki. Na reszcie frontu poza zwykłą strzelaniną spokój.

Front zachodni:

Przed południem nieprzyjaciel zaatakował pod osłoną artylerji i miotaczy min Kościejewice, ale odniósłszy ciężkie straty został odparty. O północy artylerja niemiecka ponownie ostrzeliwała Kościejewice i Wydartowo. Pod Kołnem i Zaturmem utarczki. Pod Nowym Światem odparto patrol niemiecki. Pod Zbąszyniem i Wolsztynem ozywiona działalność lotników niemieckich. Na innych odcinkach spokój.

Front południowy:

Pod Żelazną odpędzono patrol niemiecki. Pod Kowalami, Mirkowem i Ostrówcem patrole niemieckie przez całą noc niepokoiły nasze posterunki. Zresztą na całym froncie spokój.

Szef Sztabu.

Zdobyte Winniki.

Warszawa, 16 kwietnia (tel. wł.) — Oddziały pułk. Mączyńskiego po zdobyciu Czartowskiej Skali uderzyły na Winniki i wzięły je szturmem. Utrzymano ten punkt pomimo kontrataku nieprzyjaciela. Zdobyto przytem 2 działa 15 cm, 12 karabinów maszynowych, amunicję i przeszło 100 jeńców.

Operacje pułkownika Mączyńskiego usunęły niebezpieczeństwo na południe od Lwowa jednakowoż na południowy wschód Ukrainy stoją tak blisko, że mogą ostrzeliwać miasto.

Sukces Paderewskiego.

Warszawa, 16 kwietnia (tel. wł.) — „Kurier Warszawski“ ogłasza korespondencję z Paryża, w której stwierdza, że przyjazd Paderewskiego był zdarzeniem operacyjnym wobec zawitych konjunktur dyplomatycznych.

Paderewski na konferencji czterech zyskał wielki sukces tak dalece, że nawet silnie za-

szachował Lloyd-George'a.

Konferencji swoich Paderewski nie ograniczył do Rady 4-ch konferował również z Balfourem i dowódcą włoskim Diazem, marszałkiem Fochem. Nie zaniedbał nawet państw mniejszych, a przede wszystkim Rumunii. Odbył narady z królową rumuńską i ministrem Bratianem.

Telegramy.

Paderewski w oświetleniu prasy francuskiej.

Warszawa, 16 kwietnia (PAT) — Z Paryża donoszą: Pod tytułem „Monsieur Paderewski Homme d'état” zamieszcza „Goulois” artykuł charakteryzujący Paderewskiego, jako polityka i dający obraz działalności tego przed wojną i podczas wojny.

Artykuł mówi o symbolicznym znaczeniu pomnika Grunwaldzkiego jako protestu przeciw germanizacji. Sztuka a tembardziej zdobycie majątku nigdy nie było celem dla Paderewskiego, lecz drogami do osiągnięcia celów politycznych.

Obecnie przyczyniwszy się energicznie do zwycięstwa sprawiedliwości, której celem będzie ostateczne wyrugowanie zachłannej niemieczyny z zagarniętych ziem Paderewski może powiedzieć, jak wobec pomnika Grunwaldzkiego; Exegi monumentum. Stałym i niestrudzonym pomocnikiem Paderewskiego w jego dziele wyzwolenia Ojczyzny był Dmowski, któremu dopomógł on wydatnie do utworzenia stronnictwa narodowego. Ale popularność Paderewskiego w Polsce nie na tym jest oparta.

Główną tego podstawą jest patriotyzm Paderewskiego, który współdziałał czynnie we wszelkich wysiłkach antygermanizacyjnych i antygermanizacyjnych podjętych w kraju. Autor artykułu podkreśla udział pani Paderewskiej w pracy małżonka.

Polacy nie będą brani do wojsk bolszewickich.

Obecnie dopiero ogłoszono, iż „zgodnie z postanowieniem ekonomiczno-prawnego oddziału ludowego komisariatu do spraw granicznych za № 616 z dnia 17 marca rb., obywatele polskiego pochodzenia, niezależnie od tego, czy są, czy też nie są zarejestrowani do wystąpienia do ojczyzny w moskiewskim lub prowincjonalnym kolegium dla jeńców lub „bieżenców”, nie mogą być pociągnięci do pełnienia służby wojskowej na terytorjum Rosyjskiej Republiki sowieckiej w szeregach czerwonej armji.

Postanowienie to nie przesądza jednak, czy Polacy już wzięci do wojsk bolszewickich będą mogli opuścić szeregi.

Nowy prezes ministrów w Hiszpanji.

Madryt, 15 kwietnia (PAT) — Havas. Prezes ministrów Romanenos przybył do króla o godz. 2-ej. Wkrótce po nim zjawił się też Maura. Konferencja trwała bardzo długo. Romanenos oznajmił po swolm wyjściu, że podał się do dymisji.

Madryt, 15 kwietnia (PAT) — Havas. Maura objął misję utworzenia nowego gabinetu.

Watykan chce silnej Francji.

Paryż, 12 kwietnia (PAT) — Havas. „Corriere di Italia” donosi: Touchet; biskup orleański ogłasza oświadczenie kardynała Gaspariego, że Watykanowi potrzebna jest silna Francja.

Rewizja broń u ks. Henryka.

Poznań, 10 kwietnia (PAT). Prasa niemiecka donosi z Kilonji, że u brata byłego cesarza Wilhelma, ks. Henryka, mieszkającego w Hemmelsmark dokonano rewizji i skonfiskowano 30 karabinów, 30 szabel, 2 skrzynie po 25 granatów ręcznych i 4500 naboł. Broń tę przewieziono do Hemmelsmark dnia 8 kwietnia po porozumieniu się z ministrem Noskem.

Zerwanie rokowań.

Kraków, 16 kwietnia (PAT). „Nowa reforma” zamieszcza telegram ukraińskiego biura prasowego ze Stanisławowa, że rokowania Ukrainy z ententą zostały przerwane.

Anglicy zajęli Trebizondę.

Paryż, 15 kwietnia (PAT) — Havas. Z Londynu via Konstantynopol donoszą, że Anglicy zajęli Trebizondę.

Misja ukraińska.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. „L'Echo de Paris” podaje wiadomość o przybyciu do Budapesztu misji ukraińskiej.

KONFERENCJA POKOJOWA.

Podpisanie pokoju 25 kwietnia. Warunki traktatu pokojowego dla Niemców. Okupacja Zagłębia Saary. Sprawa polska i czecho-słowacka.

Paryż, 15 kwietnia (PAT). — Havas. Rada 4-ch nie odbyły dzisiaj zebrania. Przedpołudniem i po południu Wilson przyjął ministra Orlando, który przedstawił mu żądanie włoskie. Orlando nie skończył jeszcze swego eksposé. W kołach zbliżonych do konferencji utrzymuje się mniemanie, o szybkim załatwieniu zewnętrznym zarządzeń w sprawie konferencji w Wersalu, dokąd delegowani niemieccy mają przybyć 24 b.m. Umieszczeni oni będą w jednym z budynków słynnego Hotel de Reservoirs. Delegowani ententy zejść się mają w pałacu Trianon. Porządku postępowania jeszcze nie ustalono. Warunki postawione przez wielkie mocarstwa będą zapewne udzielono Belgji, Polsce i republice czecho-słowackiej.

Inne państwa sprzymierzone uznają je w chwili podpisania traktatu. Do podpisu będą dopuszczone narody, które Niemcom wypowiedziały wojnę. Prawdopodobnie Niemcy po zaznajomieniu się z treścią traktatu nie będą dopuszczeni do dyskusowania jego warunków terytorjalnych i militarnych, które będą musiały przyjąć en bloc, natomiast będą mogły prawdopodobnie przedstawić wnioski w sprawach finansowych i gospodarczych.

Wedle ogólnego mniemania narady w Wersalu nie będą trwały długo. Wilson oświadczył, że nadeszła chwila, by zaprosić pełnomocników niemieckich do Wersalu w dniu 25 b. m., ponieważ zagadnienia odnoszące się do pokoju z Niemcami są blizkie rozwiązania; badanie innych zagadnień nie będzie ani przerwane ani opóźnione. Sprawy posuwają się naprzód i Wilson spodziewa się niedługo ostatecznego uporządkowania.

Paryż, 15 kwietnia (PAT). — Havas. Wedle ostatnich wiadomości całość traktatu pokojowego składa się z dwóch części. Pierwsza przedstawia się jako pokój preliminarny z Niemcami i zawiera między innymi artykuł na mocy którego Niemcy zobowiązane są do uznania wszystkich układów jakie będą zawarte z ich byłymi sojusznikami.

Druga część składa się z artykułów nie dotyczących się bezpośrednio Niemiec. — Przy podpisaniu tych artykułów udział delegowanych austriackich, bułgarskich i tureckich byłby możliwy.

W sprawie okupacji lewego brzegu Renu spodziewają się obecnie, że Stany Zjednoczone i Anglja nie odmówią swego współdziałania na pewien czas, który „le Petit Parisien” oblicza na rok lub dwa.

„Echo de Paris” donosi, że Wilson wyraził zamiar wyjazdu do Ameryki w dniu 27 lub 28 b. m. po inauguracyjnym sebraniu w Wersalu, na którym jeszcze będzie obecny. Jako zastępca swego ma Wilson wysłać pułk. House.

Socjaliści w Portugalji.

Paryż, 15 kwietnia (PAT) — Havas. Z Lizbony donoszą: Z okazji wyborów wydał socjaliści manifest, w którym zapowiadają, iż dążeniem ich jest stworzenie rządu socjalistycznego bez uciekania się do rewolucji. W manifestcie tym zapowiadają także reformy dotychczasowych sposobów produkcji.

Przypuszczenie.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. „Paris Midi” wyraża przypuszczenie, że koalicja zawiadomiła już Niemców o warunkach ostatecznego traktatu pokojowego i otrzymała od Scheidemana zapewnienie przyjęcia tych warunków.

Uznanowanie prywatnej własności.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Z Budapesztu donoszą via Bazylea: Stosując zasadę, że państwo rządzone przez proletarijat szanuje wszelką własność nabytą drogą pracy własnej, nie będą domy nabyte przez robotników lub urzędników podane socjalizacji.

Nowy Jork, 16 kwietnia (P. A. T). — Tel. iskr. stacji posa. „Chicago Tribune” donosi, że zapadła już decyzja w sprawie lewego brzegu Renu. Chociaż Clemensu opierał się przy obsadzeniu przyczółków mostowy h nad Renem, to jednak wobec sprzeciwienia się innych delegatów, Foch zadecydował się gwarancjami wojskowymi takim, jak cofnięcie wojsk i zniesienie fortyfikacji w obrębie 30 mil angielskich na prawym brzegu Renu, oraz okupacją zagłębia Saary.

W przyszłym tygodniu będzie wypracowany układ pokojowy z byłymi Austro-Węgrami, Turcją i Bułgarią.

Niewiadomo jeszcze, czy sawarty będzie jeden traktat z 4 państwami nieprzyjacielskimi czy też traktaty oddzielne z każdym państwem.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. „Matin” donosi. Delegacja czecho-słowacka, która przybyła w sobotę do Paryża celem obrony praw słowian zamieszkujących Saksonję odkryła francuskiemu ministrowi wojny podstępne zabiegi Niemców na zachodzie państwa czecho-słowackiego, gdzie czynione są wysiłki celem tajemnego zorganizowania sił armji.

Szef misji Broda prosi, aby świadomiono o tem natychmiast koalicję, albowiem jeżeli Polska i Czecho-słowacyzna ulegną przemocy, wówczas zorganizowane siły niemieckie będą wolne, aby objąć napowrót straż nad Renem i unicestwić postanowienia konferencji pokojowej.

Paryż, 12 kwietnia (PAT) — Havas. Komisja polska i rumuńska odbyły dzisiaj obrady. W posiedzeniu komisji polskiej wziął udział Paderewski.

Paryż, 13 kwietnia (PAT) — Havas. Paderewski, który odniósł jaknajlepsze wrażenia z posiedzenia komisji spraw polskich odwiedził wczoraj Lansinga i pułk. House, a wieczorem był wraz z małżonką na obiedzie u Vandervelda.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Komisja do spraw terytorjalnych zajęta jest dokonaniem podziału Banatu, pomiędzy Serbją i Rumunją.

Paryż, 13 kwietnia (PAT) — Havas. „Temps” dowiaduje się, że w warunkach pokoju wstępnie zawarte będącie stwierdzenie faktu, iż odpowiedzialność za wojnę ponoszą Niemcy.

Strajk policji.

Lublin, 16 kwietnia (PAT). Wczoraj rozpoczął się tu strajk policji miejskiej, która domaga się podwyższenia jej poborów podobnie, jak to przyznano innym pracownikom miejskim.

Napad bandycki.

Lublin, 16 kwietnia (PAT). „Głos lubelski” donosi, że dnia 15 b. m. wieczorem we wsi Chmielów gmina Zemborzycze 5 bandytów dokonało napadu na dom włościanina Józefa Zagrabę, który wraz ze swoim pastierbem stawiał opór. Bandytci dali kilka strzałów kładąc Zagrabę trupem na miejscu i raniąc pastierba w nogę. Poczem uciekli nic nie zrabowawszy.

Guczkow w Rosji.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Z Rzymu donoszą: „Epoca” ogłasza wywiad z Gučzkowem, byłym prezydentem dumy, w którym tenże oświadcza, że obecnie przeważa w Rosji opinia, że należy starać się o uchronienie kraju przed wypadkiem. Koalicja nie powinna poświęcać w tym celu żołnierzy, lecz udzielić Rosji pomocy ekonomicznej i finansowej.

Strajk bolszewicki w Niemczech.

Berlin, 16 kwietnia (PAT). Dzienniki donoszą, że podczas oblawy w dzielnicy północnej w poszukiwaniu za ukrytymi towarami wynikała walka w czasie której po stronie wojska był jeden zabity, a po stronie przeciwnej 3. Skonfiskowano mnióstwo towarów pochodzących z kradzieży.

Strajk tutejszych urzędników przemysłu metalowego i bankowego przybiera coraz większe rozmiary. Zebranie urzędników wszystkich przedsiębiorstw berlińskich uchwaliło, że wszyscy urzędnicy i pomocnicy handlowi rozpoczną strajk powszechny z dniem 16 b. m. na zebraniu przemawiało także kilku przedstawicieli robotników, wyrażając sympatię dla całego ruchu. Strajk ten objął 60,000 osób.

Poznań, 16 kwietnia (PAT). „Berliner Tageblatt” donosi o zajściach w Monachium. Spartakowcy zabarykadowali się na dworcze głównym. Pomoc dla wojsk rządowych jest w drodze. Hoffman nawołuje ludność do tworzenia oddziałów ochotniczych. Rząd nie godzi się na oddanie dowodu żywności do Monachium ze względu na niemowlęta, kobiety i starców. Walki uliczne stoczone między godziną 7 a 10 wieczorem w poniedziałek były bardzo ciężkie. Użyto miotaczy, karabinków i artylerji. Część miasta była w ciemnościach w skutek zniszczenia gazowni i elektrowni. W mieście ogłoszono strajk powszechny. Spartakowcy opowalili komendanturę miasta oraz wystrzeliły gmachy publiczne. Całe urządzenie dworca jest zupełnie zniszczone i rozgryzione.

Sytuacja na Węgrzech.

Wiedeń, 15-0 kwietnia (PAT). „Die Reichspost” donosi z Pesztu, że prymas arcybiskóp ksiądz Csernoch, którego majątek uległ konfiskacie, został internowany i pozostaje pod ścisłą kontrolą. Podobny los spotkał biskupa w Biadolozdzie Króleskim oraz biskupów ks. d-ra Rotha i Felsara. Najbardziej opłakiwanym godnym jest ksiądz biskupa w Subotycy, ks. biskupa Jank Mikesza, którego wtrącono do więzienia zbiorowego i umieszczono w nędznej celi wraz z pospolitymi zbrodniarzami.

Balfour zastępuje George'a.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Lloyd George'a będzie zastępował w czasie jego nieobecności w Paryżu Balfour.

Kongres syndykatów.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Z Bazylei donoszą: Kongres syndykatów szwajcarskich reprezentujący 200,000 robotników, został otwarty przez Olsena. Kongres uchwalił wnieść wniosek w najbliższej międzynarodowej konferencji syndykatu w Amsterdanie. Przes tego czasu dał kongres od rady świątecznej, aby podjęła na nowo stosunki z bolszewicką Rosją.

Wojsko japońskie w Korei.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Z Tokio donoszą: Wojsko wysłane do Korei otrzymało polecenie, wykazania wyższości systemu japońskiego nad systemem niemieckim. Mają one stosować ściśle zasady kodeksu honorowego, sakasującego wszelkiej okrutności.

Kołczak -- Siemionow.

Paryż, 14 kwietnia (PAT) — Havas. Z Omska donoszą: Pojednanie, jakie nastąpiło między generałem Kołczakiem a gen. Siemionowem, przyczyniło się do wzmocnienia sprawy narodowej na dalekim wschodzie i pomoże do wytopienia band bolszewickich w Syberji środkowej.

Plebiscyt w Luksemburgu.

Paryż, 13 kwietnia (PAT) — Z Brukseli donoszą: Dnia 4 maja ma rozpocząć się w Luksemburgu plebiscyt, który rozstrzygnie o zatrzymaniu ustroju monarchii niemieckiej lub o utrzymaniu republiki.

Co słyhać nowego?

Dziś, dn. 17 kwietnia 1919 r.

Wynagrody Polskiej Pożyczki Państwowej

abywać można (po potrąceniu procentów):

100 marek, koronowe, rublowe za	97,31
500 " " " " " " " " " "	486,53
1000 " " " " " " " " " "	973,06
5000 " " " " " " " " " "	4865,28
10000 " " " " " " " " " "	9730,56

- Lista strat.

(i) Dowództwo VIII okręgu wojskowego w Łodzi komunikuje listę strat III bat. 28 pułku piechoty z czasu od 16 marca do 2 kwietnia 1919 r.

Zabity: Plutonowy Łęcki Idzi. Ranni: Wargowicz Gierkowski Jan, Zaręba Edward, Słoch Józef. Chorzy: Antoniewicz Stefan, Staniecki Jan, obaj w szpitalu w Brześciu.

- Pobór wojskowy.

(x) Wczoraj w południe w lokalu Komisarzatu ludowego odbyło się zebranie wójtów i pisarzy wszystkich gmin powiatu łódzkiego w sprawie poboru rocznika 1896 i 1897. Przewodniczył komisarz rządowy p. W. Gajewski.

Szczegółowych wyjaśnień co do procedury zapowiadanych wyborów udzielał porucznik Wasowicz, w zastępstwie komendanta P. K. U.

Wszystkim wójtom rozdane zostały do rozplakatowania po wsiach i osadach — obwieszczenia wskazujące terminy i miejscowości urzędowania komisji przeglądowych. W wyznaczonych terminach popisowych w gmin dostawić ma wójt gminy i ma być o tym samym przy przeglądzie obecny mają być także sołtysi obwieszkowi.

Pragnący uzyskać ulgi na podstawie ustawy poborowej, o ile odnośnych prośb nie wniesi już poprzednio — wnieść prośby te oddać w dniu poboru rano, wraz z wyliczonymi kwotami i dowodami poświadczonymi przez wójta i urząd powiatowy. Jeżeli jako powód do odroczenia podano niezdolność przysygnę ojca poborowego — to ojciec ten musi również stanąć przed komisją w dniu przegładu syna.

(Na zebraniu przez patronatu powiatowego nad żołnierzem polskim poruszył sprawę kupna czapek dla rekrutów. Część wójtów zadeklarowała szereg potrzebnych sumy, inni zaś przyrzekli, że przedstawią ten wniosek na zebraniach gminnych.

- O kwatery dla oficerów.

(x) Ministerjum spraw wojskowych zwróciło się za pośrednictwem ministerjum spraw wewn. do prezydentów m. Łodzi, Pabjanic i Zgierza oraz do komisarzy rządowych w sprawie dostarczania kwater dla oficerów.

- Sprestawanie.

(x) W sprawozdaniu z poświęcenia szroniska dla inwalidów wojskowych wkra- dła się omyłka. W imieniu ministerjum wojskowego przemawiał dr. Kazimierz Bubleński, a nie dr. Radwan, jak było mylnie podane.

- Wezwanie.

W związku z pracami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nad projektem nowego podziału administracyjnego Państwa Polskiego, Komisarz Ludowy pow. łódzkiego wzywa ciała samorządowe, instytucje społeczne, związki, stowarzyszenia oraz poszczególnych mieszkańców powiatu do zgłaszania odpowiednich wniosków i projektów pod adresem Wydziału Powiatowego, do dnia 1 maja r. b.

Wnioski (uchwały zebrań gminnych i gromadzkich, podania) winny być obzernie umotywowane i poparte danymi statystycznymi, planikami sytuacyjnymi i t.p. materiałami.

- Łódzki Dziennik urzędowy

(x) Ostatni numer (14) Dziennika Rządowego z dnia 15 b. m. zawiera dekrety i rozporządzenia, dotyczące poboru rocznika 1896, 1897, w przedmiocie przymusowego szczepienia ochronnego przeciwko ospie; rozporządzenie w sprawie sekwestru szmat i wełny na mocy dekretu z dnia 23 listopada 1918 r.; rozporządzenie ministra kolei żelaznych o zmniejszeniu terminu na załadunek wagonów węglem kamiennym, wreszcie rozporządzenie dotyczące godzin handlu w okresie letnim tj. od 1 kwietnia do 1 października, obowiązujące m. Łódź.

- Z Magistratu.

(x) Z powodu Świąt Wielkanocnych zajęcia we wszystkich biurach magistratu łódzkiego będą zawieszane w sobotę, niedzielę i w poniedziałek.

- Z Inspekcji Szkolnej.

(x) Biuro inspekcji szkolnej okręgowej m. Łodzi, z powodu świąt Wielkanocnych będą nieczynne od dnia 17-go do 22 b. m. włącznie.

- Opieka nad przedsiębiorstwami obywateli państw sprzymierzonych.

(x) Min. spraw wewn. nadesłało do kom. ludowego pow. łódz. okólnik, aby w myśl życzenia min. przem. i handlu otoczyć czujną opieką przedsiębiorstwa przemysłowe w obrębie powiatu, będące własnością obywateli państw z Polską sprzymierzonych i zaprzyjaźnionych.

- Pomoc instytucjom opiekuńczym

(x) Ministerjum zdrowia publicznego, pragnąc przyśpieszyć z pomocą żywnościową instytucjom opiekuńczym w powiecie łódzkim, łaskim i brzezińskim — poleciło lekarzom zbadać niezwłocznie stan odżywiania dzieci w ochronach, przytułkach i innych zakładach opiekuńczych, działających na terenie wymienionych powiatów.

Równocześnie ministerjum zażądało przedstawienia dokładnej liczby dzieci, które w zakładach się opiekują, z wymienieniem nazwy zakładu i miejscowości.

- Demokratyzacja urzędowej korespondencji.

(k) Wczoraj odbyło się posiedzenie frakcji radnych PPS. pod przewodnictwem Klimaszewskiego.

Między innymi postanowiono wnieść wniosek zniesienia tytułów, brzmiących archaicznie: „Wielmożny Pan“ na „Obywatel“, zarówno w korespondencji wewnętrznej, jak i w stosunkach z władzami i instytucjami.

- Kontrola dzierżaw miejskich.

(k) Przystąpiła do czynności Komisja magistratska, powołana do kontroli rachunków instytucji miejskich, dzierżawionych przez konsorcja, a mianowicie gazowni, elektrowni, reżni i tramwajów miejskich.

- Wstrzymanie zasiłków dla rodzin rezerwistów.

(x) Min. spraw wewn. nadesłało do komisarza rządowego okólnik w sprawie wstrzymania dokonywanej dotąd przez organa samorządne wypłaty zasiłków dla rodzin rezerwistów byłej armii rosyjskiej, a to z tego względu, że wypłata tych zapomóg jest dla skarbowości miast i gmin, znajdujących się w krytycznym położeniu materialnym, nader uciążliwa. Obowiązek wypłaty i zasiłków wygasł w lutym 1919 r., gdy pokojem brzeskim zakończono wojnę z Rosją oraz zarządono demobilizację armii rosyjskiej.

- W sprawie dzierżawy niezagospodarowanych użytków rolnych.

(x) Komisarz Ludowy powiatu łódzkiego rozesał do wójtów gminy okólnik w sprawie wydzierżawienia niezagospodarowanych użytków. W myśl tego okólnika właściciele i posiadacze odległych leżących a zdalnych pod uprawę roli gruntów, lub też osoby, mające grunty takie pod swoim zarządem, opieką lub w dzierżawie, obowiązani są, o ile sami uprawy skuteczniej nie mogą — do wydzierżawienia ich przedewszystkiem małorolnym i bezrolnym, a w braku takich kandydatów innym rolnikom.

Przepisy obowiązującej ustawy niedotycają posiadłości rolnych o ogólnym obszarze poniżej 50 morgów.

Wydając zarządzenie w sprawie wydzierżawiania użytkowanych obszarów rolnych, rząd miał na uwadze podniesienie wytwórczości rolnej, aby tym sposobem podnieść stan aprowizacji kraju oraz zatrudnić możliwie największą liczbę rąk robotniczych przy uprawie gruntów.

W związku z wprowadzeniem ustawy w tej sprawie w życie — komisarz ludowy pow. łódzkiego polecił kategorycznie sprządzić i przesłać nieodwołalnie w ciągu 8 dni szczegółowego wykazu znajdujących się w obrębie danej gminy:

1) gruntów rolnych, zdalnych pod uprawę, a w chwili obecnej pozostawionych odległym, czy to wskutek niedbalstwa właściciela, czy też wskutek braku środków i inwentarza;

2) gruntów, wziętych w dzierżawę przez jednostki nieuprawiające ich na własny rachunek lub na domowy użytek, lecz poddzierżawiające w celach wyzysku.

- O przedłużeniu linii tramwajowej.

(x) Grono mieszkańców ulic położonych w dzielnicy przyległej do terytorjum Reżni miejskiej zwróciło się do Zarządu tramwajów elektrycznych z prośbą o zaprowadzenie linii, któreby kursowały przez ulicę Radwańską aż do gmachu reżni, motywując potrzebą wywołaną szeregiem interesów, jakie łączą mieszkańców z tą instytucją miejską.

W podaniu peticji zaznaczają, że linia została już dawno doprowadzona do reżni zarówno jak i przewodniki na tej przestrzeni. Chodzi więc o uruchomienie specjalnego pociągu.

- O deklarację.

(x) W związku ze sprawą szkół miejskich a języciem niemieckim nauczania w Radzie Szkolnej Okręgowej komunikują nam, że deklaracje z prośbą o pozostawienie nadal języka wykładowego niemieckiego można będzie otrzymywać i wypełniać je w kancelarii także rady szkolnej, przy ulicy Średniej nr. 14.

- Rekwizycja węgla prywatnym handlarzom.

(k) Z powodu braku węgla dla piekarni miejskich, wczoraj zarekwizowano u prywatnych składników. Magistrat zwrócił się do naczelnika policji, z którego polecenia zarekwizowano na stacji 3 wagony węgla, za wyjątkiem węgla dla gazowni, elektrowni i tramwajów.

Jest to jedyna droga zaopatrzenia instytucji miejskich w węgiel, ponieważ machinacje prywatnych handlarzy węglem przechodzą wszelkie granice.

W tych dniach w Łazach na stacji przeładunkowej, dzięki machinacjom kolejarzy 90 wagonów węgla, przeznaczonych dla magistratu łódzkiego „przez pomyłkę“ mylnie skierowane i oddane prywatnym handlarzom.

- Pęknięcie paska na sól.

(x) Uząd aprowizacyjny okręgu łódzkiego otrzymuje obecnie stale transporty soli z Bechni, nadchodzą również regularnie transporty tego artykułu do Łódzkiego Związku handlu solą. Wszelkie zapotrzebowania zostały zaspokojone.

Okoliczność ta sprawiła, że spekulanci solą zmiękli, zniżając jej cenę. Pasek na sól pękł już.

- Mąka amerykańska dla okolicy.

(k) W sprawie zaopatrzenia okolic Łodzi w mąkę pszenną amerykańską udali się do Warszawy delegat min. aprowizacji, Świtalski i p. Grabski urzędnik centrali zbożowej w Łodzi. Wczoraj depešowali oni o nadesłaniu z Warszawy następujących ilości mąki amerykańskiej: dla powiatu łódzkiego 7 wagonów, dla Pabjanic 5, dla Tomaszowa 3, Zgierza 2, Łasku i Strykowa po jednym.

- Gospodarstwo ekonomiczne pracowników państwowych.

(x) Świeżo otwarta w lokalu przy ulicy Stenkiwiera nr. 40 — gospoda Związku ekonomicznego pracowników państwowych — stanowi rodzaj klubu, dającego możliwość łączenia się osób pracujących na jednym polu, bliższego poznania się wzajemnego, wymiany myśli i wspólnego spędzenia wolnych chwil od zajęć.

Myśl powołania do życia tej gospody — była bardzo szczęśliwa, a dowodem tego niesłabnąca frekwencja w składzie, z którego korzystają nie tylko członkowie Związku, lecz i wprowadzeni goście, osoby wojskowe, nie będące członkami i urzędnicy komunalni. Spędzającymi wieczory w gospodzie uprzyjemniają chwilę koncerty muzyczne.

Bufet zaopatrzony jest obficie w szałki i napoje. Kuchnia prowadzona jest pod kierunkiem kuchmistrza Zielińskiego, byłego szefa kuchni menaży oficerskiej pierwszego korpusu armji Dowódz. Muśniańskiego. Ceny potraw i napojów w gospodzie są przystępne.

Gospoda zajmuje obszerny lokal, sfałżonej z dużej sali bufetowej, przyległych pokoiów oraz obszernej sali na zabawy towarzyskie i wieczory tańeczne.

Do gospody sałży ogród, do uposażania którego już przystąpiono, aby oddać do użytku na lato.

- Otwarcie parku Staszycy.

(k) Z dnem dzisiejszym Wydział plantacji miejskich otwiera dla publiczności park Staszycy, przy ulicy Dzielnej.

- Kolegarnie.

Wszystkie księgarnie łódzkie nadal zostają zamknięte o 6-ej wieczorem, w soboty zaś o 7-ej wieczorem.

- Zamknięcie ochronki.

(k) Rada gminna w Radogoszczu postanowiła zamknąć ochronkę dla dzieci w Rogach, ponieważ dzieci do tej ochronki nie uczęszczają.

- Nauczanie alfabetów.

(k) Rada gminna w Radogoszczu uchwiliła płać nauczycielom we wsi Rogi po 150 mk. miesięcznie za wieczorowe zajęcia przy nauczaniu alfabetów.

- Z sekcji przedsiadkowej.

(x) Zebranie Sekcji przedsiadkowej Ste-

waryzacji majątków fabrycznych Ziemi piotrkowskiej odbędzie się w dniu 17 b. m. o godzinie 6 wieczorem, w lokalu przy ul. Piotrkowskiej nr. 17.

- Dezyderaty mieszkańców przedmieścia Koziny.

(x) Mieszkańcy przedmieścia Koziny oddawna już pragną podnieść i rozszerzyć terytorjum i w tym celu czynią odpowiednio u władz miejskich starania.

Wyluszczone w specjalnem podaniu dezyderaty mieszkańców tego przedmieścia rozpatrywane były najednym z posiedzeń magistratu.

Między innymi, magistrat rozważał sprawę projektowanego przemianowania tej dzielnicy podmiejskiej na przedmieście Kilińskiego i postanowił przedstawić wniosek do Rady Miejskiej.

W sprawie projektowanego przeprowadzenia ulic poprzecznych od Konstancynowskiej do Aleksandrowskiej mianowicie przedłużenia ulic Polnej, Promyka — od przedmieścia Kozin do ulicy Aleksandrowskiej i Konstancynowskiej jak również od Gazowej do Konstancynowskiej, magistrat postanowił odpowiedzieć obywatelom Kozin, że przygotowuje się potrzebny do tego ogólny plan zabudowy miasta, bez którego wszelka regulacja jest postawioną wadliwie i prowadzi do nieobliczalnych błędów na przyszłość.

Co się tyczy oświetlenia elektrycznego i przeprowadzenia tramwajów, to obecnie projekty te są niewykonalne dla braku odpowiednich materiałów, jak kabli, szyn i t.p.

Brukowanie ulic projektowanych musi być na razie odłożone z powodu braku kamienia.

W miarę sprowadzenia kostek granitowych, kamienie ze śródmieścia będą przeznaczane na krańca miasta.

Sprawa ułożenia chodników jest na drodze do urzeczywistnienia. W roku bieżącym wykonane będą roboty przymusowe na koszt właścicieli domów, około których będą ułożone chodniki.

- Protest gminy Radogoszcz.

(k) Na posiedzeniu Rady gminnej w Radogoszczu omawiano sprawę granic gminnych, przyczem postanowiono zaprotestować przeciwko dokonaniu przez okupantów przyłączenia do miasta Łodzi folwarku Julianowa, razem z gmachem urzędu gminnego i szkołą gminną jak również części wsi Żabianka i Radogoszcza, przez co przez połowione zostały grunta gospodarzy tych miejscowości.

- Aresztowanie bolszewików.

(x) W dniu 14 b. m. zostali aresztowani za agitację bolszewicką Józef Piłkiewicz zamieszkały przy ul. Piotrkowskiej 132 i Ewa Cider (Zielona 17). Aresztowanych odesłano do Wydziału Kryminalnego.

- Znalezione zwłoki noworodka.

(x) W bramie przy ul. Dzielnej 80 znalezione zwłoki noworodka płci żeńskiej. O powyższym zawiadomiono Prokuraturę oraz Wydział Kryminalny.

- Przeciwnym biurom pracy.

(x) Komisarz rządowy oraz naczelnik policji komunalnej otrzymali od ministerjum spraw wewnętrznych okólnik, wyjaśniający, iż dekretem ustanowione zostały państwowe urzędy pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami i do kompetencji tych urzędów odniesiono pośrednictwo pracy dla poszukujących jej za granicą, oraz opiekę nad pracownikami sezonowymi udającymi się za granicę.

Ponieważ urzędy pośrednictwa pracy mają biura we wszystkich ważniejszych punktach podaży pracy, przeto ministerjum poleciło pilnie baczyć, ażeby nie powstawały w granicach państwa podobne biura pracy i aby pokotni agenci nie uprawiali werbunku z tym, iż w razie wykrycia takich biur lub agentów, winny być sporządzone protokoły i sprawy skierowane na drogę sądową.

- Napad bandycki w okolicy.

(k) We wsi Piaskowice gminy Nakielnicze za Zgierzem 3 uzbrojonych w rewolwery bandytów napadło na zagrodę włościanki Antoniny Wasilewskiej. Napadnięta broniła się strzelając z kuzji, lecz bezskutecznie, ponieważ bandyci strzałami ciężko ranili w szyję służącą Wasilewskiej, Rozalję Barańską i zrabowali broń z nabojami, oraz 650 mk. posreżem zbiegli, zapowiadając iż jeszcze raz powrócą. Ranną służącą umieszczono w szpitalu.

